

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 18P/89/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5823232416
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Iveta Bebejová
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2024:5823232416.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo sudkyňou Mgr. Ivetou Bebejovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom C. C., t.č. v dočasnej starostlivosti Reedukačného centra, Biele Vody 267, Mlyny, IČO: 00163384, maloleté dieťa v konaní zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín, dieťa rodičov - matka: D. B., E. B., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom C. C., t.č. bytom: C. C., F. G. H., A. I. XX a otec: neb. J. C., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, za účasti Okresnej prokuratúry Dolný Kubín, v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica na zmenu zariadenia pre výkon ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č. 32P/60/2015 zo dňa 15.12.2015 tak, že ústavná starostlivosť, ktorá bola nad maloletým A. B., nar. XX.XX.XXXX nariadená sa bude vykonávať v Reedukačnom centre Biele Vody 267, Mlyny, IČO: 00163384.

II. Matka Marie Šedivá je p o v i n n á platiť na výživu mal. A. výživné vo výške 30 % mesačne zo sumy životného minima na nezaopatrované dieťa podľa § 2 zákona NR SR č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien, aktuálnej pre daný mesiac, za ktorý je podľa tohto uznesenia povinná do budúca platiť výživné vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred a to na účet Reedukačného centra Mlyny, odo dňa 01.02.2024.

III. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1/ Návrhom doručeným súdu dňa 29.11.2023 navrhovateľ žiadal o zmenu ústavného zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti nariadenej nad maloletým A. B., nar. XX.XX.XXXX rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 32P/60/2015 z 15.12.2015 tak, že ústavná starostlivosť sa bude vykonávať v Reedukačnom centre Mlyny – Biele Vody a zároveň žiadal upraviť vyživovaciu povinnosť matky k dieťaťu. Návrhom žiadal nariadiť v konaní aj neodkladné opatrenie, ktorým nariadi Centru pre deti a rodiny Istebné dočasne odovzdať mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX do dočasnej starostlivosti Reedukačného centra, D. – C. H. XXX, D. a určí matke povinnosť prispievať výživným podľa svojich možností, schopností a majetkových pomerov, vždy do 15 dňa v mesiaci vopred, na účet Reedukačného centra Mlyny – Biele Vody, odo dňa umiestnenia maloletého v zariadení.

2/ Návrhy odôvodnil tým, že maloletý A. bol na základe Uznesenia Okresného súdu Dolný Kubín, č. k 2PPOm/1/2014- 23 zo dňa 31.07.2014, právoplatným dňa 20.08.2014 zverený do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Istebné, Istebné 258, Istebné. Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica, č.k 32P/60/2015 zo dňa 15.12.2015, právoplatným dňa 04.03.2016 bola nad maloletým nariadená ústavná starostlivosť vykonávaná v Centre pre deti a rodiny Istebné, kde bolo v rámci centra umiestnené v profesionálnej náhradnej rodine. U mal. A. sa jeho problémové správanie začalo v roku 2019,

v dôsledku čoho absolvoval v termíne od 25.02.2020 do 25.05.2020 diagnostický pobyt v Diagnostickom centre Bratislava. zo záverov diagnostiky vyplynulo, že A. je citovo deprimované dieťa, vyznačuje značnú pozornosť dospelého, jasné stanovenie hraníc a ich dôsledné dodržiavanie. Pri plnení povinností je u neho potrebná dôsledná kontrola. Maloletý A. je v starostlivosti pedopsychiatra D. K., kde je medikovaný. Správanie maloletého v centre sa neustále zhoršovalo, maloletý prestával akceptovať autoritu profesionálneho náhradného rodiča, profesionálnemu rodičovi nadával, kričal po ňom, odmietal si plniť svoje povinnosti, stratil zábrany, pričom jeho správanie sa už prejavovalo ako patologické. Mal. A. rovnako odmietal užívať lieky predpísané pedopsychiatrom. Na základe uvedených skutočností centrum žiadalo o realizáciu diagnostického pobytu u maloletého. S prijatím maloletých detí na diagnostický pobyt vyjadrilo súhlas Diagnostické centrum Ružomberok, L. A. A. XX, E.. Uznesením Okresného súdu Námestovo č.k. 18P/37/2023-24 zo dňa 18.08.2023 právoplatným dňa 21.09.2023 súd nariadil Centru pre deti a rodiny Istebné, Istebné 258, odovzdať mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX do dočasnej starostlivosti Diagnostického centra A. A. XX, E., za účelom zabezpečenia odbornej diagnostiky, najdlhšie po dobu 3 mesiacov od umiestnenia maloletého. Maloletý bol do diagnostického centra prijatý dňa 06.09.2023. Dňa 27.11.2023 bola na úrad doručená správa z Diagnostického centra J. Jančeka 32, Ružomberok. Zo správy vyplynulo, že maloletý sa na prostredie diagnostického centra adaptoval dobre. Jeho správanie v diagnostickom centre sa však postupne začalo zhoršovať. Ku spolužiakom sa správal podľa aktuálnej nálady, osočoval ich, vyhrážal sa im bitkou, strkal do nich. Opakovane porušoval školský poriadok, svojvoľne opúšťal triedu. Veľmi závažnými porušeniami poriadku zariadenia boli úteky zo zariadenia, bitky s rovesníkmi a sebapoškodzovanie. Aj pri najmenšom podnete udieral päťou do steny, čím si spôsoboval úrazy. Na útek nahováral aj spolužiakov. Správanie k dospelým taktiež ovplyvňovalo jeho vnútorné prežívanie, niekedy sa správal slušne, inokedy prevládalo u neho vulgárne vyjadrovanie. V istých fázach pobytu mal tendenciu a snahu o korekciu svojho prejavu, snažil sa naplňať odporúčané postupy, no vzápätí sa dokázal dostať do konfliktu, ktorý nevedel zvládnuť, len pre odmietnutie svojej požiadavky. Jeho aktuálna úroveň intelektových schopností sa nachádza v dolnom pásme priemeru. Jeho vôľová sebaregulácia je oslabená, správanie je často nepremyslené, bez zváženía možných následkov. Má veľmi zníženú frustračnú toleranciu. V konfliktných a záťažových situáciách nevie primerane reagovať a zachovať si odstup, má tendenciu riešiť ich prudko, verbálne i brachiálne agresívnymi prejavmi smerovanými voči sebe i voči ostatným. Svoje vnútorné napätie nedokáže spracovať adekvátnym spôsobom. Diagnostické centrum v závere správy odporučilo umiestnenie maloletého do Reedukačného centra Mlynky – Biele Vody. Počas pobytu v diagnostickom centre došlo u maloletého k opakovaným útekom, v dňoch 09.11.2023, 18.11.2023, 19.11.2023 a 20.11.2023. Počas týchto útekov bol návrat maloletého do diagnostického centra vyriešený bez oznámenia na polícii. Dňa 21.11.2023 maloletý z diagnostického centra opakovane utiekol, pričom sa už do centra nevrátil. Na základe toho bol útek maloletého, zo strany diagnostického centra, oznámený na polícii a po maloletom bolo vyhlásené pátranie. Dňa 22.11.2023 bol maloletý zachytený policajnou hliadkou v Banskej Bystrici a následne predvedený na výsluch, na Obvodné oddelenie PZ Banská Bystrica – Východ, ČSA 22, Banská Bystrica, kde podal svoju výpoveď. Po vykonaní všetkých potrebných úkonov na polícii, bol maloletý odovzdaný späť do starostlivosti diagnostického centra. Dňa 28.11.2023 bola úradu, z Centra pre deti a rodiny Istebné, doručená žiadosť o zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti nad maloletým. Dňa 28.11.2023 bolo na úrad doručené vyjadrenie Reedukačného centra Mlynky – Biele Vody, v ktorom reedukačné centrum súhlasí s prijatím maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, za účelom zabezpečenia odbornej pomoci dieťaťu. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, majú za to, že návrat maloletého do centra nie je možný, nakoľko centrum nedokáže maloletému zabezpečiť adekvátnu pomoc, maloletý svojím konaním ohrozuje svoj zdravý fyzický, psychický a sociálny vývin, centrum žiada o zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti nad maloletým a diagnostické centrum odporúča umiestnenie maloletého do Reedukačného centra, C. H. XXX, D. a s prijatím maloletého súhlasí.

3/ Na pojednávanie dňa 13.02.2024 sa nedostavil navrhovateľ ktorý súdu zaslal správu z vykonaného zisťovania zo dňa 09.02.2024 v ktorej zotrval na podanom návrhu. Taktiež sa nedostavila matka, ktorá svoju neúčasť ospravedlnila e-mailom dňa 12.02.2024 s vyjadrením nesúhlasu s návrhom a tiež sa nedostavil zástupca RC Mlynky, Biele Vody, ktorý súdu doručil správu z č.l. 59 spolu s ospravedlnením neprítomnosti z dôvodu, že v súčasnosti maloletý nie je v ich zariadení a teda nie je možné zabezpečiť jeho prítomnosť na pojednávaní zo strany RC.

4/ Súd konal a rozhodol na pojednávaní dňa 13.02.2024 v neprítomnosti matky, navrhovateľa a RC Mlynky, Biele Vody, ktorým bolo predvolanie na termín pojednávania riadne a včas doručené.

5/ Opatrovník na pojednávaní súhlasil s návrhom navrhovateľa na zmenu zariadenia pre výkon ústavnej starostlivosti.

6/ Prokurátor vzhľadom k zisteným skutočnostiam hodnotil návrh ako dôvodný a v záujme maloletého.

7/ Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom so správou podanou na maloletého Diagnostickým centrom Ružomberok, správa CDR Istebné z 24.11.2023, zápisnicou o hlásení nezamestnanosti maloletého z č.l. 12, so správou navrhovateľa z 09.02.2024, Uznesením č.k. 18P/89/2023-27 zo dňa 04.12.2023 a ostatnými dokladmi založenými v spise. Taktiež sa súd oboznámil s obsahom pripojených spisov Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 32P/60/2015, Okresného súdu Námestovo sp. zn. 18P/44/2022 a sp. zn. 18P/35/2023.

8/ Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 32P/60/2015-177 zo dňa 15.12.2015 súd nariadil nad mal. deťmi B. - D., nar. XX.XX.XXXX, M., nar. XX.XX.XXXX, N., nar. XX.XX.XXXX, A., nar. XX.XX.XXXX a J., nar. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude realizovať v Detskom domove Istebné. Dôvodom nariadenia ústavnej starostlivosti bola neschopnosť matky zabezpečiť riadnu starostlivosť o mal. deti, matka nemala zabezpečené ani stabilné bývanie a nepreukázala súdu reálnu možnosť vytvorenia primeraných podmienok pre zabezpečenie starostlivosti o svoje deti.

9/ Uznesením Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 18P/89/2022-27 z 04.12.2023 súd vyhovel návrhu ÚPSVaR Banská Bystrica a neodkladným opatrením nariadil Centru pre deti a rodiny Istebné odovzdať mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX do dočasnej starostlivosti Reedukačnému centru Biele Vody, Mlyny a to od 04.12.2023 s tým, že toto neodkladné opatrenie trvá najdlhšie po dobu 6 mesiacov od umiestnenia maloletého do uvedeného zariadenia. Súd tak rozhodol z dôvodu, že maloleté dieťa bolo na základe uznesenia Okresného súdu Dolný Kubín, č. k 2PPOm/1/2014- 23 zo dňa 31.07.2014, právoplatným dňa 20.08.2014 zverené do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Istebné, Istebné 258, Istebné. Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica, č. k 32P/60/2015 zo dňa 15.12.2015, právoplatným dňa 04.03.2016 bola nad maloletým dieťaťom nariadená ústavná starostlivosť vykonávaná v Centre pre deti a rodiny Istebné, Istebné 258, Istebné, kde bolo v rámci centra umiestnené v profesionálnej náhradnej rodine. U mal. A. sa jeho problémové správanie začalo v roku 2019, v dôsledku čoho absolvoval, v termíne od 25.02.2020 do 25.05.2020, diagnostický pobyt v Diagnostickom centre Bratislava. Zo záverov diagnostiky vyplynulo, že A. je citovo deprimované dieťa, vyznačuje značnú pozornosť dospelého, jasné stanovenie hraníc a ich dôsledné dodržiavanie. Pri plnení povinností je u neho potrebná dôsledná kontrola. Mal. A. je v starostlivosti pedopsychiatra D. K., kde je aj medikovaný. Správanie mal. v centre sa neustále zhoršovalo, mal. prestával akceptovať autoritu profesionálneho náhradného rodiča, profesionálnemu rodičovi nadával, kričal po ňom, odmietal si plniť svoje povinnosti, stratil zábrany, pričom jeho správanie sa už prejavovalo ako patologické. Mal. A. rovnako odmietal užívať lieky predpísané pedopsychiatrom. Na základe uvedených skutočností centrum žiadalo o realizáciu diagnostického pobytu u maloletého. S prijatím mal. dieťaťa na diagnostický pobyt vyjadrilo súhlas Diagnostické centrum Ružomberok, L. A. A. XX, E.. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 18P/37/2023-24 zo dňa 18.08.2023 právoplatný dňa 21.09.2023 súd nariadil Centru pre deti a rodiny Istebné, Istebné 258, odovzdať mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, do dočasnej starostlivosti Diagnostického centra A. A. XX, E., za účelom zabezpečenia odbornej diagnostiky, najdlhšie po dobu 3 mesiacov od umiestnenia maloletého. Maloletý bol do diagnostického centra prijatý dňa 06.09.2023. Dňa 27.11.2023 bola na úrad doručená správa z Diagnostického centra J. Jančeka 32, Ružomberok. Zo správy vyplynulo, že maloletý sa na prostredie diagnostického centra adaptoval dobre. Jeho správanie v diagnostickom centre sa však postupne začalo zhoršovať. Ku spolužiakom sa správal podľa aktuálnej nálady, osočoval ich, vyhrážal sa im bitkou, strkal do nich. Opakovane porušoval školský poriadok, svojvoľne opúšťal triedu. Veľmi závažnými porušeniami poriadku zariadenia boli úteky zo zariadenia, bitky s rovesníkmi a sebapoškodzovanie. Aj pri najmenšom podnete udieral päťou do steny, čím si spôsoboval úrazy. Na útek nahováral aj spolužiakov. Správanie k dospelým taktiež ovplyvňovalo jeho vnútorné prežívanie, niekedy sa správal slušne, inokedy prevládalo u neho vulgárne vyjadrovanie. V istých fázach pobytu mal tendenciu a snahu o korekciu svojho prejavu, snažil sa naplňať odporúčané postupy, no vzápätí sa dokázal dostať do konfliktu, ktorý nevedel zvládnuť, len pre odmietnutie svojej požiadavky. Jeho aktuálna úroveň intelektových schopností sa nachádza v dolnom pásme priemeru. Jeho vôľová sebaregulácia je oslabená, správanie je často nepremyslené, bez zvážených možných následkov. Má veľmi zníženú frustračnú toleranciu. V konfliktných a záťažových situáciách nevie primerane reagovať a zachovať si odstup, má tendenciu riešiť ich prudko, verbálne i brachiálne agresívnymi prejavmi smerovanými voči

sebe i voči ostatným. Svoje vnútorné napätie nedokáže spracovať adekvátnym spôsobom. Diagnostické centrum v závere správy odporučilo umiestnenie maloletého do Reedukačného centra Mlynky - Biele Vody. Počas pobytu v diagnostickom centre došlo u maloletého k opakovaným útekom, v dňoch 09.11.2023, 18.11.2023, 19.11.2023 a 20.11.2023. Počas týchto útekov bol návrat maloletého do diagnostického centra vyriešený bez oznámenia na polícii. Dňa 21.11.2023 maloletý z diagnostického centra opakovane utiekol, pričom sa už do centra nevrátil. Na základe toho bol útek maloletého, zo strany diagnostického centra, oznámený na polícii a po maloletom bolo vyhlásené pátranie. Dňa 22.11.2023 bol maloletý zachytený policajnou hladkou v Banskej Bystrici a následne predvedený na výsluch, na Obvodné oddelenie PZ Banská Bystrica - Východ, ČSA 22, Banská Bystrica, kde podal svoju výpoveď. Po vykonaní všetkých potrebných úkonov na polícii, bol maloletý odovzdaný späť do starostlivosti diagnostického centra. Dňa 28.11.2023 bola úradu, z Centa pre deti a rodiny Istebné, doručená žiadosť o zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti nad maloletým. Dňa 28.11.2023 bolo na úrad doručené vyjadrenie Reedukačného centra Mlynky - Biele Vody, v ktorom reedukačné centrum súhlasí s prijatím maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, za účelom zabezpečenia odbornej pomoci dieťaťu.

10/ Zo zápisnice OO PZ Banská Bystrica - východ zo dňa 22.11.2023 vyplýva, že na polícii bola nahlásená nezvestnosť mal. A. B., ktorý ušiel z DC RK 21.11.2023 a bol zachytený políciou dňa 22.11.2023 v C. C.. V čase úteku sa pohyboval s kamarátkou, s ktorou ušiel, najskôr v E., odkiaľ sa vlakom premiestnili do O., kde sa pohybovali v nočných hodinách a následne sa autobusom dostali do C. C., kde sa skontakovali s matkou mal. A. s ktorou potom počkali na príchod polície.

11/ Reedukačné centrum Mlynky – Biele Vody (ďalej len „RC Mlynky - Biele Vody“) podalo na mal. A. správu zo dňa 24.01.2024 v ktorej uviedlo, že A. bol prijatý do RC Mlynky – Biele Vody dňa 04.12.2023. Dňa 08.12.2023 odišiel na plánovanú hospitalizáciu do PN v Kremnici, kde je doposiaľ a zatiaľ nevedia dátum návratu do zariadenia. Prišiel k nim z DC v Ružomberku, kde sa nachádzal v období od 06.09.2023 do 04.12.2023. A. je v školskom roku 2023/24 žiakom 7. ročníka ZŠ, 7. rok PŠD.

12/ RC Mlynky – Biele Vody svojim podaním zo dňa 06.12.2023 oznámilo navrhovateľovi súhlas s prijatím mal. A. B. do ich zariadenia.

13/ Navrhovateľ doručil na mal. Jakuba súdu dňa 09.02.2024 aktuálnu správu, v ktorej uviedol, že uznesením Okresného súdu Námestovo č. k. 18P/37/2023-24 zo dňa 18.08.2023 právoplatný dňa 21.09.2023 súd nariadil Centru pre deti a rodiny Istebné, Istebné 258, odovzdať mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, do dočasnej starostlivosti Diagnostického centra A. A. XX, E., za účelom zabezpečenia odbornej diagnostiky, najdlhšie po dobu 3 mesiacov od umiestnenia maloletého. Maloletý bol do diagnostického centra prijatý dňa 06.09.2023. Diagnostické centrum v záverečnej správe odporučilo umiestnenie maloletého do Reedukačného centra Mlynky – Biele Vody. Dňa 28.11.2023 bola úradu, z Centa pre deti a rodiny Istebné, doručená žiadosť o zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti nad maloletým. Dňa 28.11.2023 bolo na úrad doručené vyjadrenie Reedukačného centra Mlynky – Biele Vody, v ktorom reedukačné centrum súhlasí s prijatím maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, za účelom zabezpečenia odbornej pomoci dieťaťu. Dňa 04.12.2023 bol mal. Jakub prijatý do reedukačného centra Mlynky – Biele Vody. Z dôvodu porúch v správaní mal. A., bol maloletý dňa 08.12.2023 prijatý do Psychiatrickej nemocnice Profesora Matulaya Kremnica, kde sa nachádza doposiaľ. Dňa 09.02.2024 bola na úrad doručená správa z Psychiatrickej nemocnice Profesora Matulaya Kremnica. Zo správy vyplynulo, že počas pobytu došlo u maloletého k opakovaným pokusom o útek z oddelenia, v kolektíve je provokatívny, vyskytujú sa u neho prejavy heteroagresivity. Ku svojmu poruchovému správaniu je aj naďalej nekritický, prezentuje sa ako obeť. Vzhľadom na pretrvávajúce poruchy správania, psychiatrická nemocnica odporúča umiestnenie maloletého v sprísnenom režimovom zariadení – reedukačné centrum. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, majú za to, že návrat mal. do centra pre deti a rodiny nie je možný, nakoľko centrum mal. nedokáže zabezpečiť adekvátnu pomoc, mal. svojim konaním ohrozuje svoj zdravý fyzický, psychický a sociálny vývin, výsledkom zrealizovanej odbornej diagnostiky bolo odporúčanie o umiestnenie maloletého do reedukačného centra, rovnako aj psychiatrická nemocnica, kde je mal. aktuálne umiestnený, odporúča umiestnenie mal. do reedukačného centra, úrad naďalej trvá na podanom návrhu vo veci zmeny zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti.

14/ Psychiatrická nemocnica Profesora Matulaya Kremnica v správe pre navrhovateľa zo dňa 09.02.2024 uviedla, že mal. A. B. bol prijatý dňa 08.12.2023 do ich zariadenia pre eskaláciu porúch správania a agresivitu v prostredí diagnostického centra. Na oddelení sa adaptoval, počas pobytu

porušoval režim, opakovane došlo k pokusom o útek z oddelenia, v kolektíve provokatívny, aj s prejavmi heteroagresivity, priznal aj užitie žuvacieho tabaku. K svojmu poruchovému správaniu je naďalej nekritický a prezentuje sa ako obeť. Doporučujú umiestnenie maloletého v sprísnenom režimovom zariadení (v reedukačnom zariadení).

15/ Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 18P/18/2023 zo dňa 30.01.2024 súd rozhodol o zmene zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti u brata mal. A. a to mal. M. B., nar. XX.XX.XXXX. Zariadenie pre výkon ústavnej starostlivosti – CDR Istebné bolo zmenené na zariadenie – Reedukačné centrum v P. z dôvodu dlhodobých vážnych porúch správania maloletého, ktoré si vyžadujú jeho umiestnenie v špecializovanom režimovom zariadení.

16/ Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 18P/35/2023 – 58 zo dňa 19.12.2023 súd vyhovel návrhu CDR Istebné na zvýšenie výživného a uložil matke povinnosť platiť na výživu mal. detí B.: M., nar. XX.XX.XXXX, N., nar. XX.XX.XXXX, A., nar. XX.XX.XXXX a mal. Q., nar. XX.XX.XXXX, na každé mal. dieťa sumu vo výške 30% mesačne zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa určeného z. č. 601/2003 Z.z. a to na účet CDR Istebné od 01.07.2023. Zároveň súd matke povolil splácať vzniknuté zameškané výživné uvedené v rozsudku na mal. deti za obdobie od 01.07.2023 do vyhlásenia rozsudku v mesačných splátkach vo výške 5,- EUR mesačne na každé maloleté dieťa spolu s bežným výživným.

17/ Matka je t. č. nezamestnaná, od 08.12.2023 evidovaná v evidenciu uchádzačov o zamestnanie. Od 01.05.2023 je poberateľkou dávky pomoci v hmotnej núdzi, kde je posudzovaná so svojimi nezaopatrenými deťmi - R. F., nar. XX.XX.XXXX a R. F., nar. XX.XX.XXXX. V súčasnosti na základe dohody s otcom maloletých detí má v osobnej starostlivosti syna R. F.. Je poberateľkou prídavku na dve deti spolu vo výške 120,- EUR mesačne. Suma vyplatených dávok matke sa mení, boli jej vyplatené dávky pomoci v hmotnej núdzi za mesiace 5/2023 suma 95,- EUR, 6/2023 suma 104,- EUR, 7/2023 suma 184,- EUR, 8/2023 suma 178,- EUR, 9/2023 suma 184,- EUR, 10/2023 suma 313,- EUR (v tom je už zahrnutý aj príspevok na bývanie v sume 205,10 EUR), 11/2023 suma 296,- EUR, 12/2023 suma 224,- EUR, 01/2024 suma 267,- EUR. Podľa výpovede v konaní sp. zn. 18P/18/2023 matka platí pravidelne nájomné za byt vo výške 105,- EUR mesačne.

18/ Podľa § 54 ods. 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v platnom a účinnom znení (ďalej len „ZoR“), Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

19/ Podľa § 55 ods. 1 ZoR, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

20/ Podľa § 62 ZoR, ods.:

1/ Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

2/ Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

3/ Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. 13)

4/ Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

5/ Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

6/ Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

21/ Podľa § 75 ZoR, ods.:

1/ Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

2/ Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

22/ Podľa § 81 ZoR, ods.:

1/ Ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

2/ Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

23/ Podľa § 32 ods. 2 z. č. 305/2005 Z.z. o Sociálno-právnej ochrane detí a o sociálnej kuratele (ďalej len z. č. 305/2005 Z.z.), Ak je to v záujme dieťaťa, môže orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podať súdu návrh na zmenu zariadenia na výkon rozhodnutia súdu. V návrhu podľa prvej vety uvedie zariadenie na výkon rozhodnutia súdu, do ktorého navrhuje dieťa umiestniť, so zohľadnením súrodeneckých väzieb a rodinných väzieb dieťaťa, aby zmena nebránila úprave rodinných pomerov dieťaťa a zachovaniu rodinných väzieb a súrodeneckých väzieb.

24/ Na základe vykonaného dokazovania súd za súhlasu navrhovateľa, opatrovníka a prokurátora vyhovel návrhu navrhovateľa na zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti právoplatne nariadenej nad mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, nakoľko takéto rozhodnutie je v záujme maloletého. Ústavná starostlivosť nad maloletým nariadená rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 32P/60/2015 – 177 zo dňa 15.12.2015 sa od jej nariadenia realizovala v CDR Istebné (pôvodný názov Detský domov Istebné). V správaní maloletého bolo zaznamenané výrazné zhoršenie, čo je podrobne uvedené v návrhu navrhovateľa, ako aj v správach CDR Istebné z č.l. 9 a Diagnostického centra Ružomberok z č.l. 6, kde bol maloletý umiestnený na základe výchovného opatrenia súdu od 06.09.2023 do nariadenia neodkladného opatrenia uznesením tunajšieho súdu č.k. 18P/89/2023-27 zo dňa 04.12.2023. Problémové správanie maloletého spočívalo predovšetkým v nerešpektovaní autorít, v porušovaní pravidiel a šk. poriadku, v útekoch, resp. pokusoch o úteky zo zariadenia, v nezvládaní negatívnych emócií, v záťažových situáciách prejavujúcom sa heteroagresivitou, ale aj agresívnymi prejavmi smerovanými voči sebe. Maloletý taktiež nedodržiaval medikamentóznú liečbu určenú detským psychiatrom. DC Ružomberok, aj RC Mlynky-Biele vody a Psychiatrická Nemocnica Kremnica, kde je t.č. maloletý pre eskaláciu porúch správania hospitalizovaný, jednoznačne doporučili umiestnenie maloletého v reedukačnom zariadení. Vzhľadom na skutočnosť, že CDR Istebné, ktoré bolo určené pre výkon ústavnej starostlivosti nariadenej nad mal. A. nedokáže zabezpečiť maloletému adekvátnu starostlivosť a odbornú pomoc a maloletý svojim správaním ohrozuje svoj zdravý, fyzický, psychický a sociálny vývin, je dôvodná zmena zariadenia pre výkon ústavnej starostlivosti. Súd preto vyhovel návrhu a rozhodol, že ústavná starostlivosť sa bude ďalej vykonávať v RC Mlynky – Biele Vody, t.j. v zariadení určenom už neodkladným opatrením súdu nariadeným po začatí tohto konania, ktoré bolo doporučené aj DC Ružomberok a ktoré vyjadrilo súhlas s výkonom ústavnej starostlivosti maloletého. U brata mal. A. – M. B. je pre výkon ústavnej starostlivosti síce určené iné reedukačné zariadenie, avšak súd to nevyhodnocoval ako nesúladiť so záujmami mal. A. s poukazom na § 32 ods. 2 Z.z. 305/2005 Z.z. z dôvodu, že brat M. sa nenachádza v určenom zariadení už od novembra 2023, odkedy je nezvestný, na úteku a nakoľko mal. M. za krátky čas nadobudne vek plnoletosti (v jún 2024) a tým dôjde u neho k zániku ústavnej starostlivosti.

25/ Zároveň súd podľa § 81 ZoR upravil zmenu vyživovacej povinnosti matky k maloletému A. z dôvodu zmeny ústavného zariadenia pre výkon ústavnej starostlivosti. Súd určil, že matka je povinná určené výživné na maloletého uhrádzať od 01.02.2024, t.j. od mesiaca v ktorom bolo rozhodnuté o zmene zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti a to na účet RC D. – C. H., ktoré je novým zariadením pre výkon ústavnej starostlivosti. Vzhľadom na nepriaznivé pomery matky, ktorá je bez práce, je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi, s obmedzenými pracovnými možnosťami v dôsledku jej

zdravotného stavu a má okrem Jakuba ďalších 5 vyživovacích povinností, súd uložil matke povinnosť platiť na syna výživné vo výške minimálneho výživného určeného v zmysle § 62 ods. 3 ZoR (v súčasnosti je vo výške 36,80 EUR mesačne).

26/ O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Námestovo (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku – ďalej len „CSP“), písomne.

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1, 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) – § 363 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku – ďalej len „CMP“).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona - zákon č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších zmien.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP). Na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých je miestne príslušný súd, v obvode ktorého má maloletý bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom (§ 371 ods. 1 CMP). Podľa tejto časti sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.